2026/2387

3.11.2026.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2026/2387

(2026. gada 21. oktobris),

ar ko izveido Dinamiskas un ātras aizsardzības inovācijas programmu (*AGILE*) un groza Regulas (ES) 2024/795 un (ES) 2026/467

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 173. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ([1]),

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ([2]),

tā kā:

(1) Neprovocētā un nepamatotā Krievijas agresijas kara pret Ukrainu izraisītā augstas intensitātes karadarbības atgriešanās rada apdraudējumu Savienībai, un tas prasa ievērojami un ilgtermiņā palielināt dalībvalstu spēju stiprināt savas aizsardzības spējas un gatavību. Ņemot vērā reģionālās un globālās drošības ilgtermiņa pasliktināšanos, ir padziļināti jāpārveido Eiropas aizsardzības tehnoloģiskā un industriālā bāze (*EDTIB*), lai nodrošinātu tās spēju pietiekamā daudzumā un prasītajā termiņā piegādāt inovatīvus aizsardzības ražojumus, tostarp tehnoloģijas, kuri vajadzīgi dalībvalstu bruņotajiem spēkiem, jo īpaši kara apstākļos.

(2) Dalībvalstu vai to valdību vadītāji sanāksmē, kas notika 2022. gada 11. martā Versaļā, apņēmās stiprināt Eiropas aizsardzības spējas, palielināt dalībvalstu aizsardzības izdevumus, pastiprināt sadarbību ar kopīgiem projektiem un kopīgu aizsardzības spēju iepirkumu, novērst nepietiekamību, veicināt inovāciju un stiprināt un attīstīt Eiropas aizsardzības industriju.

(3) Inovācijai ir izšķiroša nozīme, lai panāktu un atbalstītu Eiropas aizsardzības gatavību, jo īpaši pašreizējā laikmetā, kurā dominē aizvien lielāks apdraudējums, sistēmiskā konkurence un ģeopolitiskā sāncensība. Apdraudējuma izplatīšanās ir izraisījusi starptautisku bruņošanās sacensību un globālu tehnoloģisko konkurenci, un jaunām un revolucionārām tehnoloģijām tādās jomās kā mākslīgais intelekts, kvantu sistēmas, robotika, kibersistēmas un kosmoss ir izšķiroša nozīme stratēģisko priekšrocību saglabāšanā un pārliecinošu atturēšanas pasākumu nodrošināšanā. Lai sasniegtu minētos mērķus, minētās tehnoloģijas ir ātri jātestē, jāvalidē un jāintegrē aizsardzības spējās, kā arī ir vajadzīga pastāvīga iesaiste ar tehnoloģiju un inovācijas ekosistēmu.

([1]) OV C, C/2026/3556, 22.7.2026., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/3556/oj.
([2]) Eiropas Parlamenta 2026. gada 6. oktobra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2026. gada 12. oktobra lēmums.

(4) Krievijas agresijas karš pret Ukrainu parāda, cik strauji attīstās aizsardzības tehnoloģijas. Inovācijas cikli kļūst straujāki, un tas nozīmē, ka aizsardzības ražojumiem ir ātri un nepārtraukti jāpielāgojas. Minētās izmaiņas arī pārveido kaujaslauka dinamiku un uzsver tādu lētu un uz programmatūru balstītu risinājumu operacionālo nozīmi, kurus var ātri pielāgot un ātri ieviest praksē, tostarp, bet ne tikai bezpilota autonomo sistēmu, ar tām saistītās programmatūras, sensoru, komunikācijas sistēmu un bezpilota autonomo sistēmu prettehnoloģiju nozīmi. Mazie un vidējie uzņēmumi (MVU), tostarp inovatīvi jaunuzņēmumi un augoši uzņēmumi, kuriem bieži vien ir pieredze civilajā sektorā, ieņem būtisku lomu Ukrainas aizsardzības un bruņoto spēku atbalstīšanā. Minētie jaunie aizsardzības aktori nodrošina ātrāku inovāciju, lielāku elastību, rentablus risinājumus un jaunas operacionālās idejas un procesus. Tā rezultātā tie kļūst par *EDTIB* pārveides virzītājspēku. Komisijas un Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos 2025. gada 19. marta Kopīgajā baltajā grāmatā par Eiropas aizsardzības gatavību 2030 ir uzsvērta spēcīgas tehnoloģiskās inovācijas ekosistēmas nozīme. Tas ir būtiski, lai nodrošinātu, ka Eiropas aizsardzības industrija, dalībvalstis un asociētās trešās valstis var iet kopsolī ar mūsdienu karadarbības strauji mainīgo raksturu, jo spēja identificēt jaunās tehnoloģijas, pielāgoties tām un ieviest tās kaujaslaukā ir strauji kļuvusi par centrālu operacionālu nepieciešamību.

(5) Lai sniegtu visaptverošu atbalstu aizsardzības ražojumu sadarbīgai pētniecībai un izstrādei, Savienība ir izveidojusi Eiropas Aizsardzības fondu (EAF). EAF budžets atbilstoši 2021.–2027. gada daudzgadu finanšu shēmai ir 7,3 miljardi EUR, un tā mērķis ir veicināt *EDTIB* konkurētspēju, sadarbību, efektivitāti un inovācijas spējas, kā arī mazināt sadrumstalotību *EDTIB* ietvaros. EAF kā viena no lielākajām aizsardzības pētniecības un izstrādes programmām Eiropā atbalsta tādu vissarežģītāko aizsardzības sistēmu sadarbīgu izstrādi, kuras neviena dalībvalsts nevarētu atļauties izstrādāt viena pati. Tā arī atbalsta jaunu Eiropas aizsardzības piegādes ķēžu attīstību. EAF ietvaros 2022. gadā tika izveidota ES aizsardzības inovācijas shēma (*EUDIS*), kuras uzdevums ir sniegt mērķorientētu atbalstu netradicionāliem aizsardzības aktoriem, jo īpaši MVU, un samazināt šķēršļus ienākšanai tirgū. *EUDIS* ietver vairākas iniciatīvas, piemēram, mērķtiecīgus pētniecības un izstrādes uzaicinājumus, uzņēmējdarbības paātrināšanas un partneru piemeklēšanas pakalpojumus, hakatonus un pašu kapitāla finansējumu, kas veido aptuveni 20 % no ikgadējā EAF budžeta. Minētās darbības ir palīdzējušas paplašināt *EDTIB* un veicināt aizsardzības inovācijas spējas visā Savienībā. Turklāt EAF iniciatīva *BraveTech EU* sniedz papildu atbalstu aizsardzības inovatoriem, piedāvājot tiem pakāpenisku piekļuvi finansējumam līdztekus tehnoloģiju testēšanai un iteratīviem izstrādes cikliem. Tā ir vērsta uz tādu risinājumu izstrādi, kuru pamatā ir Ukrainas apzinātās aizsardzības vajadzības, sniedzot Ukrainas industrijai tiešu iespēju sadarboties ar Savienības aizsardzības inovatoriem.

(6) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/695 ([3]) un (ES) 2024/795 ([4]) ļauj Eiropas Inovācijas padomes (EIP) instrumentam *Accelerator* atbalstīt divējāda lietojuma tehnoloģijas un stimulēt investīcijas aizsardzības tehnoloģijās Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformas (*STEP*) ietvaros. Turklāt šī regula EIP ļauj sniegt tiešu atbalstu aizsardzības tehnoloģijām tieša pašu kapitāla finansējuma veidā.

(7) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2025/2653 ([5]) ieviesa aizsardzības tehnoloģijas līdztekus biotehnoloģijām, digitālajām tehnoloģijām un tīrajām tehnoloģijām kā ceturto investīciju jomu *STEP* ietvaros. Regula (ES) 2024/795 paredz suverenitātes zīmoga piešķiršanu projektiem, kas atbilst minētajā regulā uzskaitītajās programmās noteiktajām minimālajām kvalitātes prasībām. Suverenitātes zīmogs ir jāizmanto kā kvalitātes zīme, kas dod iespēju saņemt finansējumu no citām Savienības programmām – vai nu kopēju, kumulatīvu vai kombinētu – vai arī finansējumu no dalībvalstīm. Lai projekti, kas atbilst šajā regulā noteiktajām minimālajām kvalitātes prasībām, būtu tiesīgi saņemt suverenitātes zīmogu, Regula (ES) 2024/795 būtu jāgroza, lai atbalsttiesīgo programmu sarakstā iekļautu šo regulu izveidoto programmu.

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/695 (2021. gada 28. aprīlis), ar ko izveido pētniecības un inovācijas pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa", nosaka tās dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumus un atceļ Regulas (ES) Nr. 1290/2013 un (ES) Nr. 1291/2013 (OV L 170, 12.5.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj).

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/795 (2024. gada 29. februāris), ar ko izveido Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformu (*STEP*) un groza Direktīvu 2003/87/EK un Regulas (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 un (ES) 2021/241 (OV L, 2024/795, 29.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2025/2653 (2025. gada 19. decembris), ar ko groza Regulas (ES) 2021/694, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697, (ES) 2021/1153 un (ES) 2024/795 nolūkā ES budžetā stimulēt ar aizsardzību saistītas investīcijas, lai īstenotu apbruņošanās plānu *ReArm Europe* (OV L, 2025/2653, 22.12.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2653/oj).

(8) Regula (ES) 2025/2653 ir ieviesusi arī mērķorientētas izmaiņas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/697 ([6]), jo īpaši attiecībā uz darbībām revolucionāru aizsardzības tehnoloģiju jomā. Konkrēti, minētās izmaiņas sniedz iespēju darba programmā noteikt vispiemērotākos atlases un piešķiršanas kritērijus un procedūras katram uzaicinājumam iesniegt projektu priekšlikumus. Turklāt Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2026/2382 ([7]) ir ieviesusi turpmākus grozījumus Regulā (ES) 2021/697, paplašinot šo iespēju, lai aptvertu visus uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus, kas izsludināti Eiropas Aizsardzības fonda ietvaros, jo īpaši tos, kas vērsti uz MVU.

(9) Papildus atbalstam, ko sniedz, izmantojot esošos Savienības instrumentus, būtu jāizveido jauna programma ("Programma"), lai MVU sniegtu ātru, dinamisku un mērķtiecīgu atbalstu inovatīvu aizsardzības risinājumu izstrādē un nodrošinātu to ātru sniegšanu dalībvalstīm un asociētajām trešām valstīm, galveno uzmanību pievēršot izmaksu efektivitātei. Programmai būtu jākoncentrējas uz atbalsta sniegšanu jaunu un revolucionāru aizsardzības ražojumu, tostarp to ražošanai nepieciešamo komponentu, ātrai izstrādei līdz augstam tehnoloģiskās gatavības līmenim, tostarp civilo tehnoloģiju pielāgošanai aizsardzības lietojumiem. Programmai būtu jārisina dalībvalstu un asociēto trešo valstu vissteidzamākās spēju attīstības vajadzības, ņemot vērā spēju prioritātes, kas apzinātas kopējās ārpolitikas un drošības politikas (KĀDP) kontekstā, un prioritārās spēju jomas, kuras apzinātas Savienības līmenī, kā arī NATO standartus un citus attiecīgus standartus, īpašu uzmanību pievēršot zemu izmaksu aizsardzības risinājumiem. Programmai būtu arī jāpaātrina jaunu un revolucionāru aizsardzības ražojumu inovācijas cikli, saskaņojot to izstrādi ar dalībvalstu un asociēto trešo valstu steidzamajām vajadzībām un vienlaikus izmantojot Savienības aizsardzības industrijas inovācijas potenciālu kopumā. Tai būtu arī jāveicina šādu ražojumu ieviešana dalībvalstīs, asociētajās trešās valstīs un galvenajos darbuzņēmējos, atbalstot MVU izstrādāto risinājumu izvēršanu visā Eiropā un to integrāciju pārrobežu aizsardzības piegādes ķēdēs un aizsardzības ražojumu piegādes drošības stiprināšanu Savienībā, visbeidzot samazinot stratēģiskās atkarības un palīdzot stiprināt dalībvalstu tehnoloģiskās priekšrocības un operacionālās spējas.

(10) Lai nodrošinātu Savienības budžeta efektīvu izpildi, Programma pilnībā papildinās esošos Savienības instrumentus, kas atbalsta inovāciju aizsardzības jomā. *EUDIS* atbalsta netradicionālus aizsardzības aktorus plašākā EAF satvarā, tostarp pētniecības un izstrādes dotācijas konsorcijiem un citas atbalsta darbības, kas vērstas uz atsevišķiem subjektiem, piemēram, programmas *Business Accelerator* un *Matchmaking*. ES Aizsardzības inovācijas centrs (*HEDI*), ko pārvalda Eiropas Aizsardzības aģentūra, veicina dalībvalstu sadarbību aizsardzības inovācijas jomā. *HEDI* palīdz Savienības līmenī inovācijas atbalstu piesaistīt kopīgi apzinātām spēju vajadzībām, inovācijas aktivitātes strukturējot atbilstoši operacionālajām prasībām un daudzsološus risinājumus sasaistot ar testēšanu, eksperimentiem, lietotāju iesaisti un iespējamiem minēto risinājumu ieviešanas ceļiem. Izmantojot šo pieeju, *HEDI* palīdz nodrošināt, ka aizsardzības inovācijas atbalsts ne tikai reaģē uz jauno tehnoloģiju attīstību, bet ir arī balstīts uz to militāro nozīmi un praktisko ieviešanu. EIP ir svarīga Savienības inovācijas programma, kuras mērķis ir apzināt, izstrādāt un izvērst transformatīvas tehnoloģijas un revolucionāru inovāciju. Pēc Regulas (ES) 2025/2653 pieņemšanas EIP *STEP* izvēršanas shēma nodrošinās tiešu pašu kapitāla finansējumu, lai aizsardzības un divējāda lietojuma uzņēmumiem palīdzētu izvērst to inovācijas. Programma novērš būtisku trūkumu, jo tā piedāvās racionalizētu, tiešu atbalstu atsevišķiem MVU inovatīvu risinājumu izstrādei un minēto risinājumu ieviešanai dalībvalstīs un industrijā ar ļoti īsiem piešķiršanas termiņiem un skaidru saikni ar dalībvalstu spēju vajadzībām. Tādēļ tai būtu jāļauj Savienībai izmēģināt jaunas pieejas aizsardzības inovācijas atbalstam, vienlaikus papildinot esošos Savienības instrumentus neatkarīgi no gatavības līmeņa, konsorciju lieluma, termiņa un tehnoloģiju jomas. Aizsardzības apdraudējumu straujā attīstība prasa pāreju uz elastīgāku pieeju, lai ļautu inovatīviem uzņēmumiem, jo īpaši MVU, ātri reaģēt uz konstatētajiem izaicinājumiem spēju jomā. Tāpēc Programmā par prioritāti būtu jānosaka uz izaicinājumiem balstītas inovācijas aktivitātes ar ātriem iterācijas cikliem, kas tieši saistītas ar dalībvalstu prioritārajām operacionālajām prasībām.

([6]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/697 (2021. gada 29. aprīlis), ar ko izveido Eiropas Aizsardzības fondu un atceļ Regulu (ES) 2018/1092 (OV L 170, 12.5.2021., 149. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj).

([7]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2026/2382 (2026. gada 21. oktobris), ar ko groza Regulas (EK) Nr. 1907/2006, (EK) Nr. 1272/2008, (ES) Nr. 528/2012, (ES) 2019/1021 un (ES) 2021/697 attiecībā uz aizsardzības gatavību un aizsardzības investīciju un nosacījumu aizsardzības industrijai atvieglošanu (OV L, 2026/2382, 3.11.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/2382/oj).

(11) Komisijai būtu jācenšas maksimāli palielināt sinerģiju starp ES programmām, kas atbalsta inovāciju. Šajā nolūkā tā varētu ierosināt paātrinātus ceļus starp programmu un citām attiecīgām Savienības iniciatīvām, piemēram, EIP *Accelerator, STEP Scale Up Scheme* un *EUDIS Business Accelerator*. Attiecīgā gadījumā Programmā būtu jāapsver arī iespējamā sinerģija ar NATO aktivitātēm aizsardzības inovācijas jomā, tostarp NATO aizsardzības inovāciju akseleratoru Ziemeļatlantijas reģionam (*DIANA*).

(12) Programmai būtu jācenšas ievērojami paātrināt tādu aizsardzības ražojumu un tehnoloģiju inovācijas ciklus, kuriem ir augsts revolucionārs potenciāls, tostarp tādiem aizsardzības ražojumiem un tehnoloģijām, kas vēl nav pieejami tirgū, lai nodrošinātu, ka tie ir pilnībā izmantojami un gatavi tam, ka galalietotāji tos var lietot, viena līdz trīs gadu laikā. Attiecīgā gadījumā Programmai būtu arī jānodrošina, ka programmas atbalstītajos produktos ir integrēti atbilstoši kiberdrošības un kibernoturības aizsardzības pasākumi. Tai būtu inovatoriem jāsniedz pēc iespējas lielāka elastība ierosināt jaunus risinājumus, tostarp, kad tie darbojas kā atsevišķi tiesību subjekti, vienlaikus īstenošanas laikā ļaujot slēgt apakšuzņēmuma līgumus par konkrētiem uzdevumiem vai sadarboties ar citiem subjektiem.

(13) Pastāvīgs strukturāls izaicinājums, ar ko saskaras Eiropas aizsardzības MVU, ir plaisa starp sekmīgu inovāciju un operacionālu izvēršanu, ko veic dalībvalstu un asociēto trešo valstu bruņotie spēki. Lai novērstu minēto plaisu, Programmai būtu jāatbilst dalībvalstu un asociēto trešo valstu patiesajām un prioritārajām aizsardzības vajadzībām. Tādējādi tai būtu jāatbalsta inovācijas risinājumu ieviešana to bruņotajos spēkos un aizsardzības industrijās, jo īpaši galvenajiem darbuzņēmējiem un pirmā līmeņa apakšuzņēmējiem. Programmai būtu jāizveido paātrināts process, lai Savienība varētu atbalstīt tādu inovatīvu atbalsta mehānismu testēšanu un izvēršanu, kas risina vissteidzamākās aizsardzības gatavības prasības, tostarp, atbalstot prioritārās spēju jomas, kuras apzinātas Savienības līmenī un attiecīgā gadījumā – Eiropas aizsardzības kopīgu interešu projekta (*EDPCI*) līmenī. Programmai būtu jāizveido paātrināts process, lai piekļūtu testēšanas un eksperimentēšanas iekārtām Savienībā un attiecīgā gadījumā un ar asociēto trešo valstu piekrišanu – asociētajās trešās valstīs.

(14) Programmai būtu jāatbalsta aktivitātes, kas ietver testēšanu uz vietas, eksperimentus un demonstrējumus, tostarp, attiecīgā gadījumā balstoties uz Eiropas Aizsardzības aģentūrā noritošo darbu. Minētajām aktivitātēm būtu jāļauj subjektiem validēt inovatīvus risinājumus reālos darbības apstākļos, radot reāllaika atgriezenisko saiti, ko var izmantot risinājumu pilnveidei un uzlabošanai, izmantojot iteratīvu procesu. Dalībvalstu un attiecīgo nozares aktoru, piemēram, galveno darbuzņēmēju un pirmā līmeņa apakšuzņēmēju, aktīvai iesaistei ir izšķiroša nozīme visos minētā procesa posmos, sākot no testēšanas prasību noteikšanas līdz pierādīto spēju novērtēšanai. Minētā iesaiste var palīdzēt radīt ticamus pieprasījuma signālus un atvieglot turpmāku iepirkuma lēmumu pieņemšanu. Turklāt Programma var atbalstīt jaunu tehnoloģiju un ražojumu ieviešanu, agregējot pieprasījumu un izmantojot inovatīvus iepirkuma mehānismus, piemēram, inovācijas partnerības. Lai apmierinātu vairāku galalietotāju kopīgās operacionālās vajadzības, var izstrādāt arī kopīgas platformas un pakalpojumus.

(15) Kosmosā balstītas spējas ir kļuvušas par neaizstājamām modernu aizsardzības un drošības operāciju veicinātājām, nodrošinot kritiski svarīgas funkcijas, tostarp izlūkošanu, novērošanu un rekognoscēšanu, drošus sakarus, pozicionēšanu, navigāciju un laika sinhronizāciju un agrīno brīdināšanu. Turklāt bruņoto spēku pieaugošā paļaušanās uz kosmosa aktīviem apvienojumā ar kosmosa infrastruktūras pieaugošo neaizsargātību pret apdraudējumiem padara Eiropas kosmosa nozares noturību un reaģētspēju par stratēģisku prioritāti. Kosmosa tehnoloģiju un pakalpojumu divējāda lietojuma raksturs nozīmē, ka inovācijai kosmosa nozarē ir tieša un tūlītēja ietekme uz aizsardzības spējām un ka aizsardzības virzīts pieprasījums var paātrināt Eiropas kosmosa tehnoloģiju izstrādi un komercializāciju. Tāpēc Programmai būtu jāatbalsta inovatīvu kosmosā balstītu un kosmosa nozares iespējotu aizsardzības spēju attīstība, iekļaujot jaunus aktorus un netradicionālus aktorus, lai uzlabotu Savienības stratēģisko autonomiju kosmosā un stiprinātu *EDTIB*. Tas ietver ieguldījumu nākotnes Zemes novērošanas pakalpojuma valdības līmeņa lietotājiem izstrādē ar autonomām, noturīgām un aizsardzības līmeņa Zemes novērošanas spējām. Programmai būtu arī jāatbalsta aktivitātes kosmosa jomā, lai paātrinātu ar kosmosu saistītu aizsardzības spēju ieviešanu dalībvalstīs un Savienības līmenī atbilstoši kosmosa programmai, drošas savienojamības programmai vai attiecībā uz Eiropas Savienības Satelītcentra darbībām, vienlaikus nodrošinot saskaņotību ar attiecīgajām Savienības iniciatīvām, kas saistītas ar kosmosu.

(16) Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras pieņemt darba programmas un piešķiršanas lēmumus. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ([8]).

(17) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 ([9]) 153. panta 3. punktu vērtēšanas komitejai var palīdzēt ārējie eksperti, ievērojot atbildīgā kredītrīkotāja lēmumu. Lai aizsargātu vērtēšanas komitejas darba konfidencialitāti, atkāpjoties no minētās regulas 242. panta 4. punkta, neatkarīgo ekspertu saraksts nebūtu jāpublisko.

(18) Darba programmā būtu jānosaka uz tādiem izaicinājumiem balstīti uzaicinājumi iesniegt priekšlikumus, kas vērsti uz konkrētām aizsardzības vajadzībām, kuras apzinātas sadarbībā ar dalībvalstīm, izmantojot strukturētu procesu, kurā iesaistītas dalībvalstis, lai atbalstītie projekti atbilstu patiesām un prioritārām dalībvalstu aizsardzības vajadzībām. Būtu jāapzina arī minētās konkrētās aizsardzības vajadzības, pamatojoties uz ES spēju prioritātēm, kas izriet no spēju attīstības plāna, un attiecīgā gadījumā papildinot tās ar nepilnībām un iespējām, kas apzinātas koordinētajā ikgadējā pārskatā par aizsardzību. Izaicinājumu apzināšanā būtu cieši jāiesaista Eiropas Aizsardzības aģentūra kā struktūra, kas atbild par spēju attīstības plānu un kas mitina *HEDI*, un Eiropas Ārējās darbības dienests, tostarp Eiropas Savienības Militārais štābs, kā arī asociēto trešo valstu pārstāvji. Lai formulētu izaicinājumus nolūkā risināt konkrētas, uz uzdevumiem balstītas spēju vajadzības, Komisijai, vienīgi uz konsultatīva pamata, būtu arī jāspēj izmantot iedibinātu aizsardzības industrijas aktoru un plašākas *EDTIB*, tostarp galveno darbuzņēmēju, ieguldījumu, ar noteikumu, ka šāds ieguldījums neietekmē uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus izstrādi tādā veidā, kas kaitē godīgai konkurencei vai jaunu aizsardzības aktoru, jo īpaši MVU un inovatīvu jaunuzņēmumu un augošu uzņēmumu, dalībai. Visos gadījumos prioritāte būtu jāpiešķir izaicinājumiem, kuriem ir pēc iespējas plašāks atbalsts no dalībvalstīm, atspoguļojot patiesu kopīgu pieprasījumu un stratēģisko saskaņošanu un veicinot visas Savienības aizsardzības gatavību. Lai aptvertu visu inovācijas klāstu, Programmā būtu jāiekļauj arī uzaicinājumi, kas vērsti uz plašākiem aizsardzības inovācijas mērķiem. Atlasot projektus saskaņā ar minētajiem uzaicinājumiem, Komisijai būtu jānodrošina, ka Programma palīdz stiprināt aizsardzības industrijas spējas visā Savienībā un novērst gan steidzamus, gan ilgstošus apdraudējumus.

(19) Programmas mērķis ir atbalstīt netradicionālu aizsardzības aktoru un galvenokārt MVU inovācijas centienus. Sniedzot mērķtiecīgu atbalstu, Programmas mērķis ir paātrināt to revolucionāro tehnoloģiju un ražojumu nobriešanu un pielāgošanu un tuvināt minētās tehnoloģijas un ražojumus tirgum, galu galā uzlabojot minēto aktoru konkurētspēju un izaugsmi.

(20) Trešām valstīm, kas ir Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstis, būtu jāspēj piedalīties Programmā kā asociētajām trešām valstīm saskaņā ar Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu ([10]) noteiktajā sadarbības satvarā, kas paredz programmu īstenošanu, pamatojoties uz lēmumu, kurš pieņemts saskaņā ar minēto līgumu. Arī Ukrainai vajadzētu spēt piedalīties Programmā kā asociētajai trešajai valstij atbilstoši asociācijas nolīgumam starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses ([11]).

([8]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

([9]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2024/2509 (2024. gada 23. septembris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

([10]) OV L 1, 3.1.1994., 3. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/1/oj.

([11]) OV L 161, 29.5.2014., 3. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/295/oj.

(21) Krievijas agresijas karš pret Ukrainu ir nodarījis Ukrainai milzīgu kaitējumu. Turklāt Ukraina ir zaudējusi piekļuvi starptautiskajiem finanšu tirgiem, un tās publiskie ieņēmumi ir ievērojami sarukuši, savukārt publiskie izdevumi ir būtiski palielinājušies. Ņemot vērā iepriekš minēto, visticamāk, turpmākajos gados Ukrainai būs vajadzīgs finansējums ļoti lielā apmērā. Šā iemesla dēļ Ukrainai nebūs jāveic finansiāls ieguldījums Programmā, lai tā varētu tajā piedalīties. Asociācijas nolīgumos par dalību Programmā tiks paredzēti konkrēti noteikumi, kas reglamentēs Ukrainas dalību Programmā.

(22) Tā kā Programmas mērķis ir atbalstīt Savienības aizsardzības industrijas inovācijas spējas, tiesīgiem saņemt atbalstu vajadzētu būt tikai tiem tiesību subjektiem, kas ir iedibināti Savienībā vai asociētās trešās valstīs un ko nekontrolē neasociētas trešās valstis vai neasociētu trešo valstu subjekti. Turklāt, lai aizsargātu Savienības un tās dalībvalstu būtiskās drošības un aizsardzības intereses, to Savienības finansējuma saņēmēju un apakšuzņēmēju, kas iesaistīti Programmas atbalstītajā darbībā, infrastruktūrai, objektiem, aktīviem un resursiem būtu jāatrodas dalībvalsts vai asociētas trešās valsts teritorijā visu darbības veikšanas laiku, un to saņēmēju vadības izpildstruktūrvienībām vajadzētu atrasties Savienībā vai asociētā trešā valstī. Lai aizsargātu minētās būtiskās drošības un aizsardzības intereses, minētie attiecināmības kritēriji būtu jāpiemēro arī līdzekļu piešķiršanai, kas tiek nodrošināta ar iepirkumu.

(23) EAF starpposma izvērtējums ir parādījis, ka administratīvais slogs un laiks, kas vajadzīgs garantiju sniegšanai, ja Savienībā iedibinātu Savienības finansējuma saņēmēju kontrolē neasociēta trešā valsts vai neasociētas trešās valsts subjekts, nav saderīgs ar ātrumu un elastību, kas vajadzīga efektīvai programmas īstenošanai. Lai pievērstos šim izaicinājumam un lai veicinātu Programmas ātru īstenošanu, nebūtu jāatļauj atkāpes no principa, ka saņēmējus nedrīkst kontrolēt subjekti, kas ir iedibināti ārpus Savienības vai ārpus asociētajām trešajām valstīm. Iepriekšējo aizsardzības industrijas programmu pieredze arī liecina, ka garantiju sniegšana rada papildu procesuālo sarežģītību un ilgākus izvērtēšanas periodus, savukārt šā izņēmuma atcelšana, visticamāk, būtiski neietekmētu atbalsttiesīgo subjektu skaitu.

(24) Lai nodrošinātu, ka dalībvalstis var gūt labumu no progresīvām tehnoloģijām un inovācijas, Programmai vajadzētu spēt nodrošināt stimulus tādu MVU piesaistīšanai, kuri iedibināti ārpus Savienības vai asociētajām trešām valstīm un kuriem ir potenciāls sniegt būtisku ieguldījumu Programmas mērķu sasniegšanā. Jebkādam šādam Savienības finansējumam vajadzētu būt atkarīgam no tā, vai attiecīgo MVU kontrolē dalībvalsts vai asociēta trešā valsts, vai dalībvalstī vai asociētā trešā valstī iedibināts subjekts, un no tā, vai minētais MVU nav iedibināts un vai tā vadības izpildstruktūrvienības neatrodas Krievijā vai valstīs, kuras atbalsta Krievijas agresijas karu pret Ukrainu, ņemot vērā pašreizējo kontekstu un jo īpaši neprovocēto un nepamatoto Krievijas agresijas karu pret Ukrainu.

(25) Atsevišķos gadījumos darba programmā būtu jāspēj noteikt konkrētas piešķiršanas procedūras, saskaņā ar kurām MVU varētu piedalīties Programmā pat tad, ja tie vēl neatbilst attiecināmības kritērijiem, kas saistīti ar to iedibinājumu vai to vadības izpildstruktūrvienības iedibinājumu Savienībā vai asociētā trešā valstī. Mehānisms, ko šajā regulā sauc par "veicinošu intervenci", paredz, ka attiecībā uz Savienības finansējuma saņēmējiem uz laiku un ar nosacījumiem aptur minēto attiecināmības kritēriju, kas tiem būtu jāievēro termiņā, kurš noteikts juridiskajās saistībās, lai saņemtu Savienības finansējumu. Veicinošai intervencei arī turpmāk nebūtu jāskar Programmas galvenais mērķis atbalstīt MVU, kas iedibināti Savienībā vai asociētajās trešās valstīs. Turklāt var sniegt Savienības finansējumu par izmaksām, kas saistītas ar minēto MVU vai to vadības izpildstruktūrvienību iedibinājuma pārvietošanu uz Savienību vai asociētu trešo valsti. Savienības finanšu intereses būtu pienācīgi jāaizsargā, un maksājumi būtu jāveic tikai tad, ja līdz juridiskajās saistībās noteiktā termiņa beigām attiecināmības kritēriji ir izpildīti. Lai saglabātu minētā atbalsta mērķtiecīgo un ārkārtas raksturu, vajadzētu būt iespējai darba programmā paredzēt maksimālos apjomus veicinošām intervencēm un finansiālajam atbalstam attiecībā uz pārvietošanas izmaksām gan finansējuma kopējās daļas izteiksmē, gan atsevišķiem saņēmējiem piešķirtā Savienības kopējā finansējuma izteiksmē.

(26) Lai ar veicinošu intervenci varētu sasniegt paredzēto mērķi, vajadzētu būt iespējai atkāpties no attiecināmības kritērija, kas nosaka, ka Savienības finansējuma saņēmējiem, lai saņemtu Savienības finansējumu, ir jābūt iedibinātiem un to vadības izpildstruktūrvienībai jāatrodas Savienībā vai asociētā trešā valstī, ar noteikumu, ka minētā finansējuma konkrētais mērķis ir veicināt atbilstību minētajiem attiecināmības kritērijiem, tostarp, sedzot izmaksas, kas saistītas ar uzņēmuma pārvietošanu vai tā vadības izpildstruktūrvienības iedibināšanu Savienībā vai asociētā trešā valstī.

(27) Lai nodrošinātu, ka šīs regulas īstenošanā tiek ievēroti Savienības un tās dalībvalstu starptautiskie pienākumi, darbībām saistībā ar ražojumiem, kuru izmantošana, izstrāde vai ražošana ir aizliegta ar starptautiskajiem tiesību aktiem, nevajadzētu būt tiesīgām saņemt finansējumu no Programmas. Šajā sakarā no starptautisko tiesību aktu attīstības vajadzētu būt atkarīgam arī tādu darbību atbalsttiesīgumam, kas saistītas ar jauniem un revolucionāriem aizsardzības ražojumiem. Turklāt tiesības pretendēt uz atbalstu no Programmas nebūtu jāattiecina uz darbībām tādu letālu autonomu ieroču izstrādei, kuru izmantošanā nav iespējama jēgpilna cilvēka kontrole pār mērķu izvēles un spēka lietošanas lēmumiem, kad uzbrukumi tiek vērsti pret cilvēkiem, neskarot iespēju piešķirt Savienības finansējumu darbībām, ar kurām paredzēts izstrādāt agrīnās brīdināšanas sistēmas un pretpasākumus aizsardzības nolūkos. Ņemot vērā ātrumu, kas nepieciešams inovatīvu un transformatīvu aizsardzības tehnoloģiju izstrādei, un Programmas visaptverošo nodomu piesaistīt MVU, jaunuzņēmumus, augošus uzņēmumus un netradicionālus aizsardzības aktorus, Komisijai būtu jānodrošina, ka tas nerada nepamatotu administratīvo slogu pieteikumu iesniedzējiem. Turklāt šīs prasības izvērtēšanai nevajadzētu aizkavēt Programmas īstenošanu.

(28) Ņemot vērā to, ka ar Programmu atbalstītās darbības ir jāīsteno īsā termiņā, vienlaikus līdz minimumam samazinot administratīvo slogu pieteikumu iesniedzējiem, ja Savienības finansējums tiek sniegts dotācijas veidā, būtu jāizmanto finansējums, kas nav saistīts ar izmaksām, vai vienkāršotu izmaksu iespējas. Ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt ātru, pieejamu un uz rezultātiem orientētu atbalstu MVU, tostarp inovatīviem jaunuzņēmumiem un augošiem uzņēmumiem, ja iespējams, Programmas dotācijas būtu jāpiešķir vienreizēju maksājumu veidā, lai tādējādi samazinātu administratīvo slogu, palielinātu paredzamību Savienības finansējuma saņēmējiem un ļautu tiem koncentrēties uz saskaņoto iznākumu sasniegšanu. Savienības finansējums faktisko attiecināmo izmaksu atlīdzināšanas veidā būtu jāsniedz tikai tad, ja konkrētas darbības mērķus nevar sasniegt citādi.

(29) Aizsardzības industrijas darbība nenotiek atbilstoši tradicionālajiem noteikumiem un uzņēmējdarbības modeļiem, kas regulē tradicionālākus tirgus. Pieprasījumu rada gandrīz tikai valstu valdības, kas arī kontrolē visu ar aizsardzību saistīto ražojumu un tehnoloģiju iegādi, tostarp eksportu. Tāpēc aizsardzības industrija, jo īpaši mazie un netradicionālie aizsardzības jomas inovatori, neiesaistās apjomīgos pašfinansētos inovācijas projektos, un dalībvalstis un asociētās trešās valstis bieži vien finansē visas saistītās izmaksas. Turklāt minētie aktori saskaras ar pastāvīgiem šķēršļiem piekļuvē finansējumam, tostarp līdzfinansējumam, jo īpaši privātajam finansējumam investīcijām, jo tirgus dalībnieki saista šādas investīcijas ar riskiem. Tādēļ, ņemot vērā neatliekamo vajadzību palielināt investīcijas aizsardzības inovācijā, ir ļoti svarīgi Savienības aizsardzības industrijai piesaistīt publiskās investīcijas. Tā kā citādi minētie pasākumi netiktu veikti, šķiet pamatoti, ka, neskarot Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 193. pantu, Savienības finansējums var tikt sniegts, lai segtu līdz 100 % no attiecināmajām izmaksām darbībām, kas ir atbalsttiesīgas saskaņā ar Programmu.

(30) Lai vēl vairāk vienkāršotu un paātrinātu iesniegšanas un izvērtēšanas procesu, Savienības finansējums būtu jāsniedz, izmantojot īpašu izvērtēšanas procedūru, kas ietver konkrētas pārbaudes pēc piešķiršanas lēmuma pieņemšanas. Pieteikumu iesniedzēji būtu jāaicina iesniegt priekšlikumus kopā ar īsu kopsavilkumu. Minētais kopsavilkums būtu jāizvērtē pirms priekšlikumu pilnīgas izvērtēšanas, ņemot vērā attiecīgos piešķiršanas kritērijus, kas izklāstīti darba programmā. Minētā pieeja ir paredzēta, lai samazinātu administratīvo slogu pieteikumu iesniedzējiem un pēc iespējas ātrāk nodrošinātu finansiālo noteiktību, vienlaikus uzņemoties Savienībai pieņemamu finanšu vai juridiskā riska līmeni, kas ir samērīgs ar izvirzītajiem mērķiem. Savienības finanšu intereses būtu pienācīgi jāaizsargā, un finansējums nebūtu jāpiešķir, pirms ir pabeigta galīgā izvērtēšana.

(31) Lai vēl vairāk vienkāršotu un paātrinātu iesniegšanas un izvērtēšanas procesu, vajadzētu būt iespējai atkāpties no dažiem citiem Regulā (ES, Euratom) 2024/2509 noteiktajiem pienākumiem. Jo īpaši būtu jāatļauj atkāpes no minētās regulas 199., 201. un 203. panta, kuri attiecas uz dotāciju pieteikumu saturu un novērtēšanu, un no minētās regulas 170. panta 1. punkta b) un c) apakšpunkta un 170. panta 2. punkta, kuri attiecas uz iepirkuma procedūrām. Minētajām atkāpēm būtu jārada iespēja pieņemt piešķiršanas lēmumus un parakstīt dotācijas nolīgumus, pamatojoties uz attiecināmības un atlases kritēriju sākotnēju novērtējumu, attiecīgā gadījumā paļaujoties uz pieteikuma iesniedzēju un pretendentu pašdeklarāciju, tostarp attiecībā uz kontroles prasībām, minētajā posmā neprasot apliecinošus dokumentus. Turklāt sākotnējā izvērtējuma rezultātu paziņošanas un piešķiršanas lēmuma pieņemšanas termiņi būtu jāsaīsina un jāprecizē darba programmā, kas ļautu Komisijai nekavējoties rīkoties. Tomēr attiecīgo kritēriju galīgā izvērtēšana būtu jāpabeidz četru mēnešu laikā pēc pieteikumu iesniegšanas termiņa. Savienības finanšu intereses būtu pienācīgi jāaizsargā, un maksājumi būtu jāveic tikai pēc galīgā izvērtējuma pabeigšanas.

(32) Kā alternatīva paātrinātajai izvērtēšanas procedūrai un lai Savienība varētu atbalstīt inovatīvus risinājumus bez sākotnējas mākslīgas sašaurināšanas vai ierobežošanas, kas izriet no konkrētā Savienības atbalsta veida, programmai būtu jānodrošina elastīgāka un pieejamāka pieeja inovatīvu projektu un ideju identificēšanai, atlasei un atbalstīšanai, tostarp, izmantojot instrumentu ziņā neitrālas piešķiršanas procedūras. Saskaņā ar minēto pieeju idejas būtu jānovērtē un jāatlasa, ņemot vērā to ieguldījumu Programmas mērķu sasniegšanā. Piemērotākais un efektīvākais budžeta izpildes instruments programmas ietvaros – vai tā būtu dotācija, iepirkums vai cita veida atbalsts – būtu jānosaka tikai pēc atlases procedūras, ņemot vērā atsevišķa projekta īpašās iezīmes, prasības un priekšrocībām.

(33) Lai saglabātu interesi plašākam potenciālo pieteikuma iesniedzēju lokam un novērstu esošo nepilnību aizsardzības inovācijas ciklā, ir nepieciešami un samērīgi ļaut saņemt Savienības finansējumu par izmaksām, kas radušās pirms dotācijas pieteikuma iesniegšanas, kā paredzēts Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 196. panta 2. punktā. Programma ir vērsta uz vēlīnā posma izstrādes aktivitātēm, kas novērš kritisko plaisu starp komercializāciju un iepirkumu, tuvinot jaunus un revolucionārus aizsardzības ražojumus tirgus gatavībai un operacionālajai izvēršanai. Inovatīvi uzņēmumi, jo īpaši MVU, bieži vien uzsāk un pašfinansē izstrādes darbu, pirms kļūst pieejamas oficiālas finansēšanas iespējas. Minētā pieeja ļaus programmai atbalstīt kritiski svarīgas inovācijas darbības, kas sāktas ne vēlāk kā trīs mēnešus pirms uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus termiņa beigām, un sniegs Savienības finansējumu to pabeigšanas paātrināšanai, nodrošinot savlaicīgu rezultātu sasniegšanu, risinot vissteidzamākos izaicinājumus, ar kuriem saskaras dalībvalstu un asociēto trešo valstu bruņotie spēki.

(34) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/81/EK ([12]) paredz īpašu izņēmumu no pienākumiem attiecībā uz līgumiem, kuru slēgšanas tiesības ir piešķirtas konkrētās sadarbības programmās, kuras ietver pētniecības un izstrādes aktivitātes. Pēc Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2026/2383 ([13]) pieņemšanas Direktīva 2009/81/EK precizē, ka pētniecības un izstrādes projekts, ko pārvalda Savienības iestādes vai struktūras un īsteno saskaņā ar Savienības noteikumiem un finansē no Savienības budžeta, ir sadarbības programma, ko kopīgi īsteno vismaz divas dalībvalstis, un tā var turpināt segt posmus pēc pētniecības un izstrādes posma. Šādā gadījumā būtu arī jāspēj izslēgt līgumus, kas piešķirti pēc minētajiem posmiem. Minētais izņēmums jo īpaši attiecas uz līgumiem, kas piešķirti saistībā ar projektiem, kurus atbalsta Programma.

([12]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/81/EK (2009. gada 13. jūlijs), ar kuru koordinē procedūras attiecībā uz to, kā līgumslēdzējas iestādes vai subjekti, kas darbojas drošības un aizsardzības jomā, piešķir noteiktu būvdarbu, piegādes un pakalpojumu līgumu slēgšanas tiesības, un ar kuru groza Direktīvas 2004/17/EK un 2004/18/EK (OV L 216, 20.8.2009., 76. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).

([13]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2026/2383 (2026. gada 21. oktobris), ar ko groza Direktīvas 2009/43/EK un 2009/81/EK attiecībā uz to, lai vienkāršotu ar aizsardzību saistītu ražojumu sūtījumus ES iekšienē un iepirkumu drošības un aizsardzības jomā (OV L, 2026/2383, 3.11.2026., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2026/2383/oj).

(35) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2026/467 ([14]) paredz Savienības palīdzību Ukrainai aizdevuma veidā, kura mērķis ir sniegt paredzamu, nepārtrauktu, elastīgu un savlaicīgu finansiālo un ekonomisko palīdzību nolūkā palīdzēt apmierināt finansējuma vajadzības, kas izriet no Krievijas agresijas kara pret Ukrainu un reparāciju nemaksāšanas. Saskaņā ar minētās regulas 13. panta 4. punkta f) apakšpunktu var uzskatīt, ka ražotāji un apakšuzņēmēji, kas iesaistīti aizsardzības ražojumu ražošanā un ir izpildījuši konkrētās Savienības aizsardzības programmās paredzētus atbilstības nosacījumus, kuri ir līdzvērtīgi minētajā regulā noteiktajiem atbilstības nosacījumiem, atbilst tajā izklāstītajiem atbilstības nosacījumiem. Tā kā programma minētās regulas pieņemšanas laikā nebija izveidota, ir lietderīgi minēto regulu grozīt, lai noteiktu, ka Programmas finansējuma saņēmējus, kuri ir izpildījuši līdzvērtīgus atbilstības nosacījumus, var uzskatīt par tādiem, kas atbilst minētajā regulā paredzētajiem atbilstības nosacījumiem, ar noteikumu, ka nekādas turpmākas izmaiņas nerada šaubas par minēto nosacījumu izpildi.

(36) Lai nodrošinātu klasificētas informācijas drošību piemērotā līmenī, ir būtiski ievērot minimālos industriālās drošības standartus, noslēdzot klasificētus līdzekļu piešķiršanas un finansējuma nolīgumus. Šajā nolūkā un saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem dalībvalstīm un asociētajām trešām valstīm, kuru teritorijā Savienības finansējuma saņēmēji ir iedibināti, būtu jāizveido drošības sistēma, kas ietver projekta drošības instrukcijas un ar tām saistīto Drošības klasifikācijas rokasgrāmatu, ja Programmas īstenošana ietvertu vai radītu informāciju, kurai ir nepieciešams klasifikācijas līmenis.

(37) Šī regula būtu jāpiemēro, neskarot Savienības noteikumus konkurences jomā, jo īpaši Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. līdz 109. pantu, un tiesību aktus, kas īsteno minētos pantus.

(38) Ir lietderīgi noteikt Programmas indikatīvo finansējumu.

(39) Regula (ES, Euratom) 2024/2509 paredz noteikumus par Savienības vispārējā budžeta izveidi un izpildi, tostarp noteikumus par dotācijām, godalgām, nefinanšu ziedojumiem, iepirkumu, netiešo pārvaldību, finansiālo palīdzību, finanšu instrumentiem un budžeta garantijām.

(40) Saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) 2024/2509, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013 ([15]), Padomes Regulām (EK, Euratom) Nr. 2988/95 ([16]), (Euratom, EK) Nr. 2185/96 ([17]) un (ES) 2017/1939 ([18]) Savienības finanšu intereses ir jāaizsargā ar samērīgiem pasākumiem, tostarp pasākumiem attiecībā uz pārkāpumu un krāpšanas novēršanu, atklāšanu, labošanu un izmeklēšanu, zaudētu, kļūdaini izmaksātu vai nepareizi izmantotu līdzekļu atgūšanu un, attiecīgā gadījumā, administratīvu sodu uzlikšanu.

([14]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2026/467 (2026. gada 24. februāris), ar ko ar ko īsteno ciešāku sadarbību Ukrainas atbalsta aizdevuma izveidošanā 2026. un 2027. gadam (OV L, 2026/467, 26.2.2026., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/467/oj).

([15]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

([16]) Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj).

([17]) Padomes Regula (Euratom, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienu finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj).

([18]) Padomes Regula (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (*EPPO*) izveidei (OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj).

(41) Konkrētāk, saskaņā ar Regulām (ES, Euratom) Nr. 883/2013 un (Euratom, EK) Nr. 2185/96 Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) var veikt izmeklēšanu, tostarp pārbaudes un inspekcijas uz vietas, lai noteiktu, vai ir notikusi krāpšana, korupcija vai jebkāda cita nelikumīga darbība, kas ietekmē Savienības finanšu intereses. Saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1939 Eiropas Prokuratūra (*EPPO*) var veikt izmeklēšanu un kriminālvajāšanu par krāpšanu un citām nelikumīgām darbībām, kas skar Savienības finanšu intereses, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2017/1371 ([19]).

(42) Saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) 2024/2509 jebkurai personai vai subjektam, kas saņem Savienības līdzekļus, pilnībā jāsadarbojas Savienības finanšu interešu aizsardzībā, jāpiešķir Komisijai, *OLAF*, *EPPO* un Eiropas Revīzijas palātai nepieciešamās tiesības un piekļuve un jānodrošina, ka visas trešās personas, kuras iesaistītas Savienības līdzekļu īstenošanā, piešķir līdzvērtīgas tiesības.

(43) Ņemot vērā steidzamo nepieciešamību atbalstīt investīcijas aizsardzības spējās, jo īpaši aizsardzības inovācijā, saistībā ar nekavējoties risināmiem ģeopolitiskiem izaicinājumiem, ir lietderīgi, ka šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

(44) Ņemot vērā to, ka Programma ir izstrādāta tā, lai tai būtu ierobežots darbības laiks un tvērums, tai nebūtu jāskar nekādas turpmākas Savienības programmas vai instrumenti, ar ko sniedz atbalstu aizsardzības industrijas politikai.

(45) Komisijai būtu jānovērtē, cik efektīvi ar Programmu tiek sasniegti šajā regulā noteiktie mērķi. Veicot minēto novērtējumu, būtu arī jāizvērtē, vai īstenošanas mehānismi, kas ieviesti Programmas ietvaros, tostarp paātrinātas piešķiršanas procedūras un elastīgas Savienības atbalsta formas, būtu jāpaplašina, jāpielāgo vai jāiekļauj turpmākajās Savienības programmās. Turpmākiem lēmumiem par Savienības atbalstu MVU inovācijai aizsardzības jomā būtu jābalstās uz minētā izvērtējuma rezultātiem. Minētajā nolūkā Komisijai būtu jāsagatavo ziņojums par Programmas īstenošanu, tostarp informācija par MVU līdzdalības līmeni, atbalstīto subjektu ģeogrāfisko sadalījumu visā Savienībā un asociētajās trešajās valstīs, atbalstīto aktivitāšu tematisko sadalījumu, izdevumu sadalījumu pa Programmas atbalstītās darbības veidiem, vienkāršotu piešķiršanas procedūru efektivitāti saistībā ar esošo instrumentu kritērijiem un apkopotiem datiem par Programmas finansēto ražojumu ieviešanu. Ziņojums būtu jāiesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei. Ņemot vērā jaunās un revolucionārās aizsardzības inovācijas augsto risku un augsto potenciālu, Programmas panākumi būtu jāvērtē portfeļa līmenī.

(46) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, jo īpaši *EDTIB* konkurētspējas un inovācijas spējas stiprināšanu visā Savienībā, nevar pietiekami labi sasniegt dalībvalstīs, bet Programmas mēroga un iedarbības dēļ, atbalstot aizsardzības inovāciju visā Savienībā, to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai,

([19]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1371 (2017. gada 5. jūlijs) par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības (OV L 198, 28.7.2017., 29. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj).

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets

Šī regula izveido Dinamiskas un ātras aizsardzības inovācijas programmu ("Programma") laikposmam no 2027. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim un nosaka tās mērķus un budžetu, Programmas finansējuma veidus un minētā finansējuma sniegšanas noteikumus.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

1) "tiesību subjekts" ir:

a) juridiska persona, kas izveidota un par tādu atzīta saskaņā ar Savienības, valsts vai starptautiskajiem tiesību aktiem, tostarp Eiropas bruņojuma programmu struktūras (*SEAP*), kuras izveidotas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2025/2643 ([20]), un kam ir juridiskas personas statuss un spēja rīkoties savā vārdā, īstenot tiesības un uzņemties pienākumus; vai

b) subjekts, kas nav juridiska persona, kā minēts Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 200. panta 2. punkta c) apakšpunktā;

2) "kontrole" ir spēja izšķiroši ietekmēt tiesību subjektu tieši vai netieši ar viena vai vairāku tiesību subjektu starpniecību;

3) "aizsardzības ražojums" ir jebkurš ar aizsardzību saistīts ražojums, kā minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/43/EK ([21]) pielikumā, kā arī būvdarbi, piegādes un pakalpojumi, kas tieši saistīti ar minētajiem ražojumiem jebkādā to aprites cikla posmā, Direktīvas 2009/81/EK 2. panta c) punkta nozīmē;

4) "jauns un revolucionārs aizsardzības ražojums" ir uzlabots vai pilnīgi jauns aizsardzības ražojums, kas:

a) izraisa radikālu pārveidi, tostarp paradigmu pārbīdi aizsardzības lietu koncepcijā un virzībā, tostarp, aizstājot pastāvošās aizsardzības tehnoloģijas vai padarot tās par mazāk efektīvām vai novecojušām; un

b) domājams, būs pilnībā izmantojams līdz Programmas atbalstītās darbības beigām;

([20]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2025/2643 (2025. gada 16. decembris), kas izveido Eiropas Aizsardzības industrijas programmu un pasākumu satvaru aizsardzības ražojumu savlaicīgas pieejamības un piegādes nodrošināšanai ("EDIP regula") (OV L, 2025/2643, 29.12.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2643/oj).

([21]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/43/EK (2009. gada 6. maijs), ar ko vienkāršo noteikumus un nosacījumus ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumiem (OV L 146, 10.6.2009., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj).

5) "vadības izpildstruktūrvienība" ir tiesību subjekta struktūrvienība, kas ir iecelta saskaņā ar valsts tiesību aktiem un kas attiecīgā gadījumā atskaitās minētā tiesību subjekta izpilddirektoram, un kas ir pilnvarota noteikt tiesību subjekta stratēģiju, mērķus un vispārējo virzību, un kas pārrauga un uzrauga minētā tiesību subjekta vadības lēmumu pieņemšanu;

6) "rezultāti" ir Programmas atbalstītās darbības materiālās vai nemateriālās sekas, piemēram, dati, zinātība vai informācija, neatkarīgi no to veida vai rakstura un no tā, vai tās var aizsargāt, kā arī jebkādas ar tām saistītās tiesības, tostarp intelektuālā īpašuma tiesības;

7) "mazie un vidējie uzņēmumi" ("MVU") ir mazie un vidējie uzņēmumi, kā definēts Komisijas Ieteikuma 2003/361/EK ([22]) pielikuma 2. pantā;

8) "pamatinformācija" ir jebkāda informācija, kas ir nepieciešama vai noderīga Programmas īstenošanai, kas ir radīta pirms Programmas atbalstītās darbības vai ārpus tās satvara un ko sniedz un izmanto minētās darbības nolūkos;

9) "jauna informācija" ir dati, zinātība vai informācija, kas ir radīti Programmas īstenošanā, neatkarīgi no to formas vai rakstura;

10) "neasociētas trešās valsts subjekts" ir:

a) tiesību subjekts, kurš iedibināts neasociētā trešā valstī; vai

b) Savienībā vai asociētā trešā valstī iedibināts tiesību subjekts, kura vadības izpildstruktūrvienības atrodas neasociētā trešā valstī.

3. pants

Mērķi

1. Programmas vispārīgais mērķis ir atbalstīt MVU, tostarp inovatīvu jaunuzņēmumu un augošu uzņēmumu, spēju ātri izstrādāt inovācijas, lai nodrošinātu jaunu un revolucionāru aizsardzības ražojumu ātru sniegšanu, īpašu uzmanību pievēršot izmaksu efektivitātei, nolūkā risināt jaunākos un strauji mainīgos izaicinājumus, ar kuriem saskaras dalībvalstu un asociēto trešo valstu bruņotie spēki, jo īpaši tos, kas izriet no Krievijas agresijas kara pret Ukrainu. Tādējādi Programma veicina Eiropas aizsardzības tehnoloģiskās un industriālās bāzes (*EDTIB*) konkurētspēju un palīdz stiprināt Savienības aizsardzības industriālo gatavību, vienlaikus samazinot stratēģiskās atkarības no neasociētām trešām valstīm visā aizsardzības tehnoloģiju spektrā.

2. Programmas konkrētie mērķi ir šādi:

a) būtiski paātrināt tādu jaunu un revolucionāru aizsardzības ražojumu inovācijas ciklus, ko visā Savienībā izstrādājuši MVU, ņemot vērā dalībvalstu un asociēto trešo valstu steidzamās vajadzības un izmantojot visas Savienības rūpniecības inovācijas potenciālu; un

b) panākt to, ka dalībvalstis un asociētās trešās valstis, kā arī aizsardzības industrijas galvenie darbuzņēmēji, sistēmu integrētāji un pirmā līmeņa apakšuzņēmēji vēl vairāk ievieš jaunus un revolucionārus aizsardzības ražojumus, ko izstrādājuši MVU, tostarp ar īpašiem partneru piemeklēšanas pasākumiem, tādējādi atbalstot to, ka šādi MVU tiek izvērsti visā Eiropā, veicinot to integrāciju pārrobežu aizsardzības piegādes ķēdēs, uzlabojot šādu ražojumu noturību un piegādes drošību, palīdzot attīstīt aizsardzības jomas inovācijas spējas visā Savienībā un, visbeidzot, stiprinot dalībvalstu tehnoloģiskās priekšrocības.

([22]) Komisijas Ieteikums 2003/361/EK (2003. gada 6. maijs) par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj).

4. pants

Budžets

1. Programmas īstenošanai paredzētais indikatīvais finansējums laikposmam no 2027. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim ir 115 000 000 EUR faktiskajās cenās.

2. Budžeta saistības aktivitātēm, kas ilgst vairāk nekā vienu finanšu gadu, var sadalīt gada maksājumos pa vairākiem gadiem.

3. Apropriācijas var iekļaut Savienības budžetā arī pēc 2027. gada, lai segtu nepieciešamos izdevumus un varētu pārvaldīt Programmas atbalstītās darbības, kuras nav pabeigtas līdz Programmas beigām, kā arī lai segtu izdevumus, kas aptver kritiskas operacionālās aktivitātes un pakalpojumu sniegšanu.

4. Šā panta 1. punktā minēto finansējumu un 5. pantā minēto papildu resursu summas var izmantot arī tehniskajai un administratīvajai palīdzībai, kas vajadzīga Programmas īstenošanai, piemēram, sagatavošanas, uzraudzības, kontroles, revīzijas un izvērtēšanas aktivitātēm, tostarp korporatīvo informācijas tehnoloģiju sistēmu un platformu projektēšanai, iestatīšanai, testēšanai, sertifikācijai, darbībai un uzturēšanai, un informācijas un komunikācijas aktivitātēm, tostarp korporatīvajai komunikācijai par Savienības politiskajām prioritātēm, un visai pārējai tehniskajai un administratīvajai palīdzībai vai ar personālu saistītiem izdevumiem, kas Komisijai radušies, pārvaldot Programmu.

5. pants

Papildu resursi

1. Dalībvalstis, Savienības iestādes, struktūras un aģentūras, trešās valstis, starptautiskās organizācijas, starptautiskās finanšu iestādes vai citas trešās personas var veikt papildu finanšu iemaksas vai nefinansiālus ieguldījumus, ko var izmantot Programmai vai jebkurai no tās konkrētajām aktivitātēm vai mērķiem, kas minēti šīs regulas 3. pantā. Papildu finanšu iemaksas ir ārējie piešķirtie ieņēmumi Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 21. panta 2. punkta a), d) vai e) apakšpunkta vai 21. panta 5. punkta nozīmē.

2. Pēc attiecīgās dalībvalsts pieprasījuma resursus, kas dalībvalstīm piešķirti dalītā pārvaldībā, var pārvietot uz Programmu, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/1060 ([23]) attiecīgajos noteikumos paredzētos nosacījumus. Komisija minētos resursus īsteno tieši saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 62. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu, vai netieši saskaņā ar minētās Regulas 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu. Minētos resursus izmanto attiecīgās dalībvalsts labā. Ja Komisija tiešā vai netiešā pārvaldībā nav uzņēmusies juridiskās saistības par papildu summām, kas šādā veidā darītas pieejamas Programmai, atbilstošās neizmantotās summas pēc attiecīgās dalībvalsts pieprasījuma var pārvietot atpakaļ uz avotprogrammām saskaņā ar Regulā (ES) 2021/1060 paredzētajiem nosacījumiem.

([23]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1060 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai (OV L 231, 30.6.2021., 159. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

6. pants

Alternatīvs, kombinēts un kumulatīvs finansējums

1. Programmu īsteno sinerģijā ar citām Savienības programmām. Darbība, kas saņēmusi iemaksu no citas Savienības programmas, var saņemt iemaksu arī no Programmas, ar noteikumu, ka minētās iemaksas nesedz vienas un tās pašas izmaksas. Attiecīgajai iemaksai piemēro attiecīgās Savienības programmas noteikumus, vai arī visām iemaksām var piemērot vienotu noteikumu kopumu, kas paredzēts jebkurā no Savienības programmām, kas sniedz finansējumu, un var noslēgt vienotas juridiskas saistības. Ja Savienības iemaksas pamatā ir attiecināmās izmaksas, kumulatīvais no Savienības budžeta piešķirtais atbalsts nepārsniedz darbības kopējās attiecināmās izmaksas, un to var aprēķināt proporcionāli saskaņā ar dokumentiem, kuros paredzēti atbalsta nosacījumi.

2. Piešķiršanas procedūras Programmas ietvaros var kopīgi īstenot tiešā vai netiešā pārvaldībā ar dalībvalstīm, Savienības iestādēm, struktūrām un aģentūrām, trešām valstīm, starptautiskām organizācijām, starptautiskām finanšu iestādēm vai citām trešām personām, ar noteikumu, ka tiek nodrošināta Savienības finanšu interešu aizsardzība. Uz minētajām procedūrām attiecas vienots noteikumu kopums, un to rezultātā tiek noslēgtas vienotas juridiskas saistības. Minētajā nolūkā kopīgās piešķiršanas procedūras partneri var Programmai darīt pieejamus resursus saskaņā ar šīs regulas 5. pantu. Attiecīgā gadījumā partneriem var arī uzticēt piešķiršanas procedūras īstenošanu saskaņā ar minētās regulas 62. panta 1. punkta c) apakšpunktu. Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 153. panta 3. punkta nolūkos daļa no vērtēšanas komisijas locekļiem kopīgās piešķiršanas procedūrās var būt minēto procedūru partneru pārstāvji.

7. pants

Programmas asociētās trešās valstis

1. Programmā vai 10. pantā minētajās konkrētajās darbībās var ļaut piedalīties turpmāk minētajām trešām valstīm, kuras iesaistās Programmā uz pilnīgas vai daļējas asociācijas pamata, saskaņā ar 3. pantā noteiktajiem mērķiem un piemērojamajiem starptautiskajiem nolīgumiem vai jebkuriem lēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar minētajiem nolīgumiem:

a) Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalstis, kuras ir Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstis;

b) Ukraina, saskaņā ar ES un Ukrainas Asociācijas nolīgumā paredzētajiem nosacījumiem.

2. Asociācijas nolīgumi par dalību Programmā ar 1. punktā minētajām valstīm:

a) nodrošina taisnīgu līdzsvaru starp trešās valsts, kura piedalās Programmā, iemaksām un ieguvumiem;

b) paredz noteikumus par piedalīšanos Programmā, tostarp par to, kā aprēķināt finanšu iemaksas, ko veido darbības iemaksa un dalības maksa Programmas un tās vispārējo administratīvo izmaksu vajadzībām;

c) nepiešķir trešai valstij lēmumu pieņemšanas pilnvaras attiecībā uz Programmu;

d) garantē Savienības tiesības nodrošināt pareizu finanšu pārvaldību un aizsargāt savas finanšu intereses; un

e) nodrošina Savienības drošības un sabiedriskās kārtības interešu aizsardzību.

3. Šā panta 2. punkta d) apakšpunkta nolūkos asociētā trešā valsts:

a) piešķir nepieciešamās tiesības un piekļuvi, kas prasītas Regulās (ES, Euratom) 2024/2509 un (ES, Euratom) Nr. 883/2013;

b) garantē, ka izpildes lēmumi, kas uzliek finansiālas saistības, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 299. pantu, un Eiropas Savienības Tiesas spriedumi un rīkojumi ir izpildāmi; un

c) nodrošina, ka tās kompetentās iestādes sadarbojas ar Eiropas Prokuratūru (*EPPO*), izmeklējot noziedzīgus nodarījumus, kas skar Savienības finanšu intereses, un saucot pie atbildības par tiem saskaņā ar piemērojamajiem starptautiskajiem nolīgumiem vai citiem piemērojamiem noteikumiem.

8. pants

Īstenošana un Savienības finansējuma veidi

1. Programmu īsteno saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) 2024/2509 tiešā pārvaldībā vai netiešā pārvaldībā kopā ar subjektiem, kas uzskaitīti minētās regulas 62. panta 1. punkta c) apakšpunktā.

2. Saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) 2024/2509 Savienības finansējumu var piešķirt jebkādā veidā.

3. Saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 196. panta 2. punkta otrās daļas a) apakšpunktu finanšu iemaksas, ja tas ir atbilstoši un nepieciešams darbības īstenošanai, var aptvert Programmas atbalstītās darbības, kas sāktas, un izmaksas, kas radušās pirms minēto darbību priekšlikuma iesniegšanas dienas, ar noteikumu, ka minētās darbības nav sāktas vairāk nekā trīs mēnešus pirms priekšlikumu iesniegšanas termiņa beigām un nav pabeigtas pirms dotācijas nolīguma parakstīšanas.

4. Ja Savienības finansējumu nodrošina dotācijas veidā, to sniedz ar izmaksām nesaistīta finansējuma veidā vai kā vienkāršotu izmaksu iespējas saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) 2024/2509. Ja iespējams, Programmas dotācijas būtu jāpiešķir kā vienreizēji maksājumi. Faktiskās attiecināmās izmaksas var atlīdzināt tikai tad, ja Programmas atbalstītās darbības mērķus citādi nav iespējams sasniegt.

5. Saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 153. panta 3. punktu vērtēšanas komisijai var palīdzēt ārējie eksperti, kuriem ir derīga personāla drošības pielaide, ja to prasa darba programma. Atkāpjoties no minētās regulas 242. panta, neatkarīgo ekspertu sarakstu nepublisko.

9. pants

Attiecināmība

1. Attiecināmības kritērijus nosaka saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) 2024/2509, lai atbalstītu šīs regulas 3. pantā noteikto mērķu sasniegšanu, un tos piemēro visām piešķiršanas procedūrām Programmas ietvaros.

2. Piešķiršanas procedūrās Savienības finansējumu var saņemt šādi tiesību subjekti:

a) dalībvalstī iedibināti subjekti;

b) asociētā trešā valstī iedibināti subjekti;

c) starptautiskas organizācijas;

d) *SEAP*.

3. Attiecībā uz Programmas atbalstītajām darbībām, kas minētas 10. pantā, izņemot 10. panta 1. punkta d) apakšpunktā minētās darbības, Savienības finansējuma saņēmēji ("saņēmēji") ir MVU.

4. Izņemot 10. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētās darbības, saņēmēji:

a) ir iedibināti Savienībā vai asociētā trešā valstī; un

b) to vadības izpildstruktūrvienības atrodas Savienībā vai asociētā trešā valstī.

5. Saņēmējus nekontrolē neasociēta trešā valsts vai neasociētas trešās valsts subjekts.

6. Saņēmēju infrastruktūra, iekārtas, aktīvi un resursi, ko izmanto Programmas atbalstītās darbības nolūkos, visu darbības laiku atrodas dalībvalsts vai asociētas trešās valsts teritorijā.

7. Ja Programmas atbalstītajā darbībā iesaistītajiem saņēmējiem nav Savienībā vai kādā asociētā trešā valstī tūlītēji pieejamu alternatīvu vai attiecīgas infrastruktūras, iekārtu, aktīvu un resursu, tie var izmantot savu infrastruktūru, iekārtas, aktīvus vai resursus, kas atrodas vai tiek turēti ārpus dalībvalstu vai asociēto trešo valstu teritorijas, ar noteikumu, ka šāds izmantojums nav pretrunā Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm, tostarp labu kaimiņattiecību principa ievērošanai, un saskan ar 3. pantā noteiktajiem mērķiem. Izmaksas, kas saistītas ar aktivitātēm, kurās izmanto šādu infrastruktūru, iekārtas, aktīvus vai resursus, nav attiecināmās izmaksas attiecībā uz atbalstu no Programmas.

8. Var uzskatīt, ka tiesību subjekti atbilst šajā pantā minētajiem attiecināmības kritērijiem, ja tie ir izpildījuši nosacījumus, kas ir līdzvērtīgi tiem, kuri paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulās (ES) 2018/1092 ([24]), (ES) 2021/697, (ES) 2023/1525 ([25]), (ES) 2023/2418 ([26]) vai (ES) 2025/2643, vai Padomes Regulā (ES) 2025/1106 ([27]), ar noteikumu, ka turpmākas izmaiņas nerada šaubas par minēto nosacījumu izpildi.

9. Šādas darbības nav tiesīgas saņemt savienības finansējumu:

a) darbības vai darbību daļas, kas jau ir pilnībā finansētas no citiem publiskiem vai privātiem avotiem;

b) tādu ražojumu un tehnoloģiju izstrādes darbības, kuru izmantošana, izstrāde vai ražošana ir aizliegta ar piemērojamiem starptautiskajiem tiesību aktiem;

c) tādu letālu autonomu ieroču izstrādes darbības, kuru izmantošanā nav iespējama jēgpilna cilvēka kontrole pār mērķu izvēles un spēka lietošanas lēmumiem, kad uzbrukumi tiek vērsti pret cilvēkiem, neskarot iespēju piešķirt Savienības finansējumu darbībām, ar kurām paredzēts izstrādāt agrīnās brīdināšanas sistēmas un pretpasākumus aizsardzības nolūkos;

d) darbības, kas saistītas ar kasešu munīciju.

10. pants

Atbalsttiesīgās darbības

1. Ar darbībām, kas ir tiesīgas saņemt finansējumu no Programmas, īsteno 3. pantā noteiktos mērķus, un tās var īstenot kā vienu vai vairākus no turpmāk uzskaitītajiem darbību veidiem:

a) atbalsts jaunu un revolucionāru aizsardzības ražojumu un attiecīgā gadījumā to ražošanai nepieciešamo komponentu ātrai izstrādei, tostarp, ja minētie ražojumi ir balstīti uz tādu civilo tehnoloģiju integrāciju un pielāgošanu, kurām ir divējāda lietojuma potenciāls aizsardzības nolūkos;

b) atbalsts jaunu un revolucionāru aizsardzības ražojumu ieviešanai tirgū, tostarp, atbalstot pieprasījuma agregēšanu un īpašu un iteratīvu testēšanu uz vietas un demonstrējumus ar galalietotāju iesaisti un atgriezenisko saiti, jo īpaši izmantojot partneru piemeklēšanu;

c) atbalsts subjekta vai tā vadības izpildstruktūrvienības iedibinājuma pārcelšanai uz Savienību vai asociētu trešo valsti, lai efektīvi īstenotu a) un b) apakšpunktā minētās darbības, ja subjekts bijis iepriekš iedibināts vai tā vadības izpildstruktūrvienība atradusies neasociētā trešā valstī;

([24]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1092 (2018. gada 18. jūlijs), ar ko izveido Eiropas aizsardzības rūpniecības attīstības programmu, lai atbalstītu Savienības aizsardzības rūpniecības konkurētspēju un inovētspēju (OV L 200, 7.8.2018., 30. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj).

([25]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1525 (2023. gada 20. jūlijs) par munīcijas ražošanas atbalstīšanu (*ASAP*) (OV L 185, 24.7.2023., 7. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj).

([26]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/2418 (2023. gada 18. oktobris), ar ko izveido instrumentu Eiropas aizsardzības industrijas pastiprināšanai, izmantojot kopīgu iepirkumu (*EDIRPA*) (OV L, 2023/2418, 26.10.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj).

([27]) Padomes Regula (ES) 2025/1106 (2025. gada 27. maijs), ar ko izveido instrumentu "Rīcība Eiropas drošības labā, stiprinot Eiropas aizsardzības industriju" (*SAFE*) (OV L, 2025/1106, 28.5.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).

d) atbalsts, kas nepieciešams, lai efektīvi īstenotu a) un b) apakšpunktā minētās darbības, tostarp, bet ne tikai:

i) kvalifikācija;

ii) sertifikācija;

iii) piekļuve infrastruktūrai;

iv) piekļuve inovatīvām ražošanas jaudām un procesiem;

v) atbalsts gatavībai investēt;

vi) prasmju attīstība;

vii) pētījumu iepirkums; un

viii) ekosistēmu veidošanas un stiprināšanas darbības, tostarp atbalsts sadarbībai starp MVU un Eiropas aizsardzības industrijas galvenajiem darbuzņēmējiem, sistēmu integrētājiem un pirmā līmeņa apakšuzņēmējiem.

2. Programma var sniegt atbalstu darbībām, kas paredzētas esošu ražojumu un tehnoloģiju ātrai modernizācijai, ar noteikumu, ka tādas iepriekš pastāvējušas informācijas, intelektuālā īpašuma tiesību vai citu tiesību, kas nepieciešamas darbības īstenošanai, izmantošana tieši vai netieši, proti, ar viena vai vairāku tiesību subjektu starpniecību, nav pakļauta neasociētas trešās valsts vai neasociētas trešās valsts subjekta ierobežojumiem, ja minētie ierobežojumi kavētu darbības efektīvu īstenošanu.

3. Ja tas ir iespējams un lietderīgi, saņēmēji gūst labumu no paātrinātas piekļuves Savienības testēšanas un eksperimentēšanas iekārtām un ES aizsardzības inovācijas shēmas (*EUDIS*) programmu *Business Accelerator*.

4. Programmas atbalstītās darbības nav pretrunā Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm, kā noteikts kopējās ārpolitikas un drošības politikas (KĀDP) satvarā, ievērojot Līguma par Eiropas Savienību (LES) V sadaļu, tostarp labu kaimiņattiecību principa ievērošanai.

11. pants

Piešķiršanas kritēriji

1. Attiecīgos un piemērotos gadījumos, ņemot vērā piešķiršanas procedūras raksturu, un saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) 2024/2509 piešķiršanas kritērijus nosaka šīs regulas 16. pantā minētajā darba programmā, ņemot vērā šādus elementus:

a) novitātes potenciāls aizsardzības jomā, ko novērtē, ņemot vērā to, cik lielā mērā ierosinātais risinājums atšķiras no pašreizējām tehnoloģiskajām bāzlīnijām;

b) priekšlikuma kvalitāte un pieteikuma iesniedzēja spēja īstenot 10. pantā minēto darbību;

c) ietekme aizsardzības jomā, ņemot vērā dalībvalstu un asociēto trešo valstu vajadzības, jo īpaši attiecībā uz izmaksu efektivitāti, sniegšanas ātrumu un gatavību operacionālai izmantošanai, tostarp attiecīgā gadījumā kiberdrošības noturību.

2. Papildus šā panta 1. punktā minētajiem elementiem 16. pantā minētajās darba programmās var ņemt vērā arī jaunu un revolucionāru aizsardzības ražojumu un tehnoloģiju piegādes ķēžu piegādes drošības pieaugumu.

3. Darba programmā, kas minēta 16. pantā, nosaka papildu informāciju par šā panta 1. punktā minēto piešķiršanas kritēriju piemērošanu, ņemot vērā uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus mērķus un atlases un izvērtēšanas procedūras.

12. pants

Atlases un piešķiršanas procedūra

1. Lai nodrošinātu, ka 10. pantā minētās darbības var efektīvi īstenot bez nepamatotas kavēšanās, darba programmā var noteikt piešķiršanas procedūras tiešā vai netiešā pārvaldībā, uz kurām attiecas paātrināta un vienkāršota procedūra.

2. Atkāpjoties no Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 199., 201. un 203. panta attiecībā uz dotācijām un no minētās Regulas 170. panta 1. punkta b) un c) apakšpunkta un 170. panta 2. punkta attiecībā uz iepirkumu, darba programmā var paredzēt, ka tajā noteiktajām piešķiršanas procedūrām piemēro šādus nosacījumus:

a) prasības attiecībā uz piešķiršanas lēmumu un juridisko saistību parakstīšanu aprobežojas ar piešķiršanas un izslēgšanas kritēriju sākotnēju izvērtējumu;

b) piešķiršanas lēmumu var pieņemt, pamatojoties tikai uz pieteikuma iesniedzēju un pretendentu pašdeklarāciju par attiecināmības un atlases kritēriju izpildi, jo īpaši attiecībā uz kontroli, sākotnējā izvērtējuma laikā nepieprasot atbilstošus apliecinošos dokumentus;

c) Komisija bez nepamatotas kavēšanās pabeidz galīgo izvērtējumu;

d) sākotnējā izvērtējuma rezultātus pieteikumu iesniedzējiem un pretendentiem paziņo darba programmā noteiktajā termiņā; un

e) piešķiršanas lēmumu pieņem darba programmā noteiktajā termiņā.

3. Ja 2. punkta c) apakšpunktā minētajā galīgajā izvērtējumā tiek secināts, ka saņēmējs neatbilst visiem attiecināmības un atlases kritērijiem, juridiskās saistības izbeidz. Maksājumus veic tikai pēc tam, kad ir pabeigts galīgais izvērtējums.

4. Darba programmā var noteikt mērķtiecīgas divpakāpju augšupējas piešķiršanas procedūras saskaņā ar šādiem noteikumiem:

a) pirmajā posmā:

i) uzaicinājumu paust ieinteresētību var izsludināt, neprecizējot izmantojamo aktivitāšu veidu vai budžeta izpildes instrumentu, lai pieteikumu iesniedzēji un pretendenti varētu iesniegt projektu priekšlikumus vai preču, būvdarbu vai pakalpojumu piedāvājumus, kas varētu veicināt šīs regulas mērķu sasniegšanu, kā noteikts 16. pantā minētajā darba programmā;

ii) priekšlikumus un piedāvājumus izvērtē un sarindo, pamatojoties uz darba programmā noteiktajiem kopīgiem piešķiršanas kritērijiem, piemēram, to salīdzinošo ieguldījumu mērķu sasniegšanā;

iii) izvērtēšanas komiteja nosaka vispiemērotāko budžeta izpildes instrumentu tiešā vai netiešā pārvaldībā un ierosina Savienības ieguldījuma maksimālo summu un veidu;

b) otrajā posmā pieteikuma iesniedzējus un pretendentus, kuru projekti vai piedāvājumi ir pozitīvi novērtēti, aicina pielāgot un papildināt to priekšlikumus vai piedāvājumus pieejamā budžeta ietvaros saskaņā ar vērtēšanas komitejas secinājumiem.

5. Jautājumos, uz kuriem neattiecas 4. punkts, piešķiršanas procedūra notiek saskaņā ar noteikumiem, kas paredzēti Regulā (ES, Euratom) 2024/2509 un piemērojami attiecīgajam budžeta izpildes instrumentam.

6. Komisija finansējumu saskaņā ar Programmu piešķir, izmantojot īstenošanas aktus. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 17. panta 4. punktā.

13. pants

Veicinoša intervence

1. Atkāpjoties no šīs regulas 9. panta, darba programmā var noteikt, ka piešķiršanas procedūra izpaužas kā veicinoša intervence, kas ļauj uz laiku un ar nosacījumiem apturēt attiecināmības kritēriju ievērošanu attiecībā uz tiesību subjektu, kas piedalās Programmā, iedibinājuma vietu vai to izpildvadības atrašanās vietu.

2. Atbilstības kritērijus, kas apturēti saskaņā ar šā panta 1. punktu, izpilda un atbilstību minētajiem atbilstības kritērijiem izvērtē laikposmā, kas norādīts juridiskajās saistībās Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 2. panta 39. punkta nozīmē. Savienības finansējumu sniedz, tiklīdz ir izpildīti visi attiecināmības kritēriji.

3. Ja attiecināmības kritēriji, kas uz laiku apturēti saskaņā ar 1. punktu, nav izpildīti laikposmā, kas norādīts 2. punktā minētajās juridiskajās saistībās, Savienības atbalstīto darbību uzskata par neattiecināmu un pilnībā atgūst jebkādu Savienības finansējumu.

4. Ja piešķiršanas procedūra izpaužas kā veicinoša intervence, priekšfinansējums netiek izmaksāts.

5. Darba programmā nosaka īpašo budžetu, ko piešķir piešķiršanas procedūrām, kuras izpaužas kā veicinoša intervence, ievērojot 1. punktu. Minētais budžets veido ierobežotu daļu no Programmas budžeta, tādējādi nodrošinot minētā atbalsta mērķtiecīgo un ārkārtas raksturu.

14. pants

Savienības finansējuma likmes

Neskarot Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 193. pantu, no Programmas var finansēt līdz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

15. pants

Īpašumtiesības uz rezultātiem

1. Programmas atbalstītu darbību rezultāti, tostarp attiecībā uz tehnoloģiju nodošanu, nav pakļauti neasociētu trešo valstu vai neasociētu trešo valstu subjektu īstenotai tiešai vai netiešai kontrolei vai ierobežojumiem ar viena vai vairāku tiesību subjektu starpniecību.

2. Šī regula neietekmē dalībvalstu rīcības brīvību militāro tehnoloģiju un ekipējuma eksporta politikas jomā.

3. Tehnoloģiju nodošanu veic, pilnībā ievērojot Direktīvu 2009/43/EK un attiecīgā gadījumā – Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/821 ([28]).

4. Neskarot 2. punktu, uz ikvienu īpašumtiesību nodošanu vai ekskluzīvu licenču piešķiršanu neasociētai trešai valstij vai neasociētas trešās valsts subjektam attiecībā uz Programmas īstenošanā gūtiem rezultātiem, kas notiek trīs gadu laikā pēc darbības galīgā maksājuma, attiecina prasību par iepriekšēju paziņošanu Komisijai un attiecīgās dalībvalsts vai asociētās trešās valsts iestādes sniegtu apstiprinājumu, un tas notiek saskaņā ar nosacījumiem, kas nodrošina Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interešu aizsardzību. Ja šāda īpašumtiesību nodošana vai ekskluzīvu licenču piešķiršana ir pretrunā Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm vai 3. pantā noteiktajiem mērķiem, no Programmas piešķirto atbalstu atmaksā.

5. Ja Savienība pasūta pētījumu publiskā iepirkuma veidā, visām dalībvalstīm un asociētajām trešām valstīm ir tiesības pēc rakstiska pieprasījuma bez maksas saņemt neekskluzīvu licenci pētījuma izmantošanai.

6. Ja Savienības finansējums tiek sniegts dotācijas veidā, Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem vai aģentūrām, kā arī piešķīrējām iestādēm pēc pieprasījuma ir tiesības bez autoratlīdzības piekļūt rezultātiem, neietekmējot īpašumtiesības uz rezultātiem vai intelektuālā īpašuma tiesības uz pamatinformāciju, vienīgi nolūkā izstrādāt, īstenot un uzraudzīt esošo Savienības politiku vai programmas savas kompetences jomās. Šādas piekļuves tiesības attiecina tikai uz nekomerciālu un ar konkurenci nesaistītu izmantošanu.

16. pants

Darba programma

1. Programmu īsteno ar Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 110. panta 2. punktā minēto darba programmu.

2. Darba programmā sīki nosaka to darbību kategorijas un tematus, kas atbalstāmi Programmas ietvaros. Minētās kategorijas atbilst 3. pantā noteiktajiem mērķiem.

3. Darba programmā izaicinājumiem piešķir prioritāti, pamatojoties uz steidzamām un prioritārām spēju vajadzībām, kas ir kopīgas vairākām dalībvalstīm.

([28]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/821 (2021. gada 20. maijs), ar ko izveido Savienības režīmu divējāda lietojuma preču eksporta, starpniecības, tehniskās palīdzības, tranzīta un pārvadājumu kontrolei (OV L 206, 11.6.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj).

4. Izņemot 12. panta 4. punktā paredzēto piešķiršanas procedūru, darba programmā attiecīgā gadījumā iekļauj funkcionālas prasības un norāda Savienības līdzekļu piešķiršanas veidu atbilstoši 8. pantam, nekavējot konkurenci attiecībā uz uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus.

5. Komisija darba programmu pieņem ar īstenošanas aktu. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 17. panta 4. punktā minēto pārbaudes procedūru.

17. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2. Eiropas Ārējās darbības dienestu un Eiropas Aizsardzības aģentūru uzaicina novērotāju statusā apmeklēt komitejas sanāksmes un sniegt savu viedokli un speciālās zināšanas komitejas darbā.

3. Komisija pēc savas iniciatīvas vai pēc vienas vai vairāku dalībvalstu pieprasījuma attiecīgā gadījumā var aicināt asociēto trešo valstu pārstāvjus apmeklēt komitejas sanāksmes. Asociēto trešo valstu pārstāvji komitejas balsošanā nav klātesoši, un tie tajā nepiedalās.

4. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

5. Ja komiteja atzinumu nesniedz, Komisija īstenošanas akta projektu nepieņem, un tiek piemērota Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. panta 4. punkta trešā daļa.

18. pants

Saistība ar Direktīvu 2009/81/EK

Tādu iepirkuma līgumu, ko dalībvalsts piešķīrusi aizsardzības ražojumam, kurš izriet no Programmas atbalstītas darbības vai no projekta, kas ir saņēmis suverenitātes zīmogu saskaņā ar Regulas (ES) 2024/795 4. panta 1. punktu un pēc tam ir saņēmis dalībvalsts finansējumu saskaņā ar šīs regulas 6. pantu, uzskata par līgumu, kas piešķirts tādas sadarbības programmas ietvaros, kuras pamatā ir pētniecība un izstrāde Direktīvas 2009/81/EK 13. panta c) punkta nozīmē.

19. pants

Grozījums Regulā (ES) 2024/795

Regulas (ES) 2024/795 4. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Komisija piešķir suverenitātes zīmogu jebkuram projektam, kas veicina kādu no *STEP* mērķiem, ar noteikumu, ka projekts ir novērtēts un atbilst minimālajām kvalitātes prasībām, jo īpaši atbilstības, izslēgšanas un piešķiršanas kritērijiem, kas paredzēti uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/522, (ES) 2021/694, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 vai Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2026/2387 (*), vai saskaņā ar Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2019/856 (**).

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2026/2387 (2026. gada 21. oktobris), ar ko izveido Dinamiskas un ātras aizsardzības inovācijas programmu (*AGILE*) un groza Regulas (ES) 2024/795 un (ES) 2026/467 (OV L, 2026/2387, 3.11.2026., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/2387/oj).

(**) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/856 (2019. gada 26. februāris), ar ko attiecībā uz Inovāciju fonda darbību papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK (OV L 140, 28.5.2019., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/856/oj)."

20. pants

Grozījums Regulā (ES) 2026/467

Regulas (ES) 2026/467 13. panta 4. punkta f) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"f) var uzskatīt, ka aizsardzības ražojumu ražošanā iesaistītie ražotāji un apakšuzņēmēji izpilda šajā punktā minētos atbilstības nosacījumus, ja tie ir izpildījuši līdzvērtīgus nosacījumus, kas paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulās (ES) 2018/1092 ([1])*, (ES) 2021/697 ([2])*, (ES) 2023/1525 ([3])*, (ES) 2023/2418 ([4])*, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2026/2387 ([5])* vai Padomes Regulā (ES) 2025/1106, un ar noteikumu, ka turpmākas izmaiņas nerada šaubas par minēto nosacījumu izpildi;

([1])* Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1092 (2018. gada 18. jūlijs), ar ko izveido Eiropas aizsardzības rūpniecības attīstības programmu, lai atbalstītu Savienības aizsardzības rūpniecības konkurētspēju un inovētspēju (OV L 200, 7.8.2018., 30. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj).

([2])* Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/697 (2021. gada 29. aprīlis), ar ko izveido Eiropas Aizsardzības fondu un atceļ Regulu (ES) 2018/1092 (OV L 170, 12.5.2021., 149. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj).

([3])* Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1525 (2023. gada 20. jūlijs) par munīcijas ražošanas atbalstīšanu (*ASAP*) OV L 185, 24.7.2023., 7. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj).

([4])* Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/2418 (2023. gada 18. oktobris), ar ko izveido instrumentu Eiropas aizsardzības industrijas pastiprināšanai, izmantojot kopīgu iepirkumu (*EDIRPA*) OV L, 2023/2418, 26.10.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj).

([5])* Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2026/2387 (2026. gada 21. oktobris), ar ko izveido Dinamiskas un ātras aizsardzības inovācijas programmu (*AGILE*) un groza Regulas (ES) 2024/795 un (ES) 2026/467 (OV L, 2026/2387, 3.11.2026., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/2387/oj).".

21. pants

Noteikumu par klasificētu informāciju piemērošana

1. Šīs regulas īstenošanai:

a) dalībvalstis un asociētās trešās valstis, kuru teritorijā saņēmēji ir iedibināti, novērtē Programmas atbalstīto darbību īstenošanas laikā izmantotās specifiskās un vispārējās informācijas sensitīvo raksturu;

b) ja uz šādu informāciju attiecas valsts klasifikācijas līmenis, a) apakšpunktā minētās dalībvalstis un asociētās trešās valstis izveido atbilstošu drošības sistēmu saskaņā ar savas valsts normatīvajiem aktiem;

c) katra dalībvalsts nodrošina tādu ES klasificētās informācijas aizsardzības līmeni, kas ir līdzvērtīgs tam, kurš paredzēts Padomes Lēmuma 2013/488/ES ([29]) drošības noteikumos;

d) Komisija klasificētu informāciju, kas saņemta saistībā ar Programmu, aizsargā saskaņā ar drošības noteikumiem, kas izklāstīti Komisijas Lēmumā (ES, Euratom) 2015/444 ([30]).

2. Komisija nodrošina akreditētu drošu apmaiņas sistēmu, lai atvieglotu klasificētas un sensitīvas informācijas apmaiņu starp Komisiju un dalībvalstīm un asociētām trešām valstīm un, attiecīgā gadījumā, pieteikumu iesniedzējiem un saņēmējiem. Minētajā sistēmā ņem vērā dalībvalstu valsts drošības regulējumus.

22. pants

Revīzijas

Ievērojot Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 127. pantu, vispārēja ticamības apliecinājuma pamatā ir personu vai subjektu, tostarp tādu personu vai subjektu, kas nav Savienības iestāžu, struktūru, biroju vai aģentūru pilnvarotās personas vai subjekti, veiktas revīzijas par Savienības iemaksas izmantošanu. Eiropas Revīzijas palāta pārbauda visu Savienības ieņēmumu un izdevumu kontus saskaņā ar LESD 287. pantu.

23. pants

Informācija, komunikācija un publiskošana

1. Saņēmēji norāda Savienības finansējuma izcelsmi un nodrošina minētā finansējuma redzamību, tostarp Programmas atbalstīto darbību un to rezultātu popularizēšanā, sniedzot dažādām auditorijām, tostarp medijiem un sabiedrībai, mērķorientētu informāciju, kas ir konsekventa, lietderīga un samērīga.

2. Komisija īsteno informācijas un komunikācijas darbības saistībā ar šo regulu, ar Programmas atbalstītajām darbībām un ar sasniegtajiem rezultātiem.

3. Programmai piešķirtie finanšu resursi var veicināt arī izplatīšanas, kontaktu veidošanas un informētības vairošanas aktivitāšu organizēšanu, tostarp nolūkā atvērt piegādes ķēdes, lai veicinātu MVU pārrobežu dalību. Šādas aktivitātes ietver pasākumus, kuru mērķis ir nodrošināt plašu informētību par Programmu un atvieglot dalību visā Savienībā, jo īpaši MVU, jaunuzņēmumiem un netradicionāliem aizsardzības aktoriem ar ierobežotu dalību iepriekšējās Savienības programmās. Izplatīšanas aktivitātes ietver pasākumus, kuru mērķis ir informēt visus potenciālos pieteikuma iesniedzējus par iespēju iekļaut to ražojumus Militāro ražojumu pārdošanas katalogā, kas izveidots saskaņā ar Regulu (ES) 2025/2643.

24. pants

Uzraudzība, izvērtēšana un pārskatīšana

1. Komisija uzrauga Programmas īstenošanu un novērtē, cik efektīva ir tās virzība uz šajā regulā noteikto mērķu sasniegšanu. Ņemot vērā jaunās un revolucionārās aizsardzības inovācijas augsto risku un augsto potenciālu, Programmas panākumus vērtē portfeļu līmenī.

2. Komisija regulāri informē Eiropas Parlamentu un Padomi par Programmas īstenošanu.

([29]) Padomes Lēmums 2013/488/ES (2013. gada 23. septembris) par drošības noteikumiem ES klasificētas informācijas aizsardzībai (OV L 274, 15.10.2013., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/488/oj).

([30]) Komisijas Lēmums (ES, Euratom) 2015/444 (2015. gada 13. marts) par drošības noteikumiem ES klasificētas informācijas aizsardzībai (OV L 72, 17.3.2015., 53. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj).

3. Komisija līdz 2028. gada 1. jūlijam sagatavo ziņojumu, kurā tā izvērtē saskaņā ar Programmu atbalstīto darbību ietekmi un efektivitāti, un iesniedz to Eiropas Parlamentam un Padomei. Minētajā ziņojumā ietver informāciju par:

a) MVU līdzdalības līmeni;

b) atbalstīto subjektu ģeogrāfisko sadalījumu Savienībā un asociētajās valstīs;

c) atbalstīto aktivitāšu tematisko sadalījumu;

d) izdevumu sadalījumu pēc darbības veida;

e) piešķiršanas procedūru efektivitāti saistībā ar esošo instrumentu kritērijiem;

f) apkopotiem datiem par Programmas finansēto ražojumu izmantošanu.

25. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2026. gada 21. oktobrī

Eiropas Parlamenta vārdā –	*Padomes vārdā –*
priekšsēdētāja	*priekšsēdētājs*
R. METSOLA	T. DOOLEY